

De Omgevingswet- estafette

Pascale Georgopoulou
Projectleider invoeringsondersteuning

Voor meer informatie: <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/omgevingswet-voor-raadsleden>

Ons gesprek

- Een paar vragen!
- De puzzels van de Omgevingswet
- Wat moet er klaar zijn op 1 juli 2022?
- Verdieping adviesrecht en verplichte participatie
- Aan de slag!

QUIZ

De Omgevingswet wordt van kracht op 1 januari 2022

JA

NEE

Het faciliteren van het bedrijfsleven is het allerbelangrijkste in de Omgevingswet

JA

NEE

De omgevingsvisie en de omgevingsvergunning zijn de belangrijkste instrumenten voor de raad

JA

NEE

Hoeveel omgevingsplannen zijn er straks in de gemeente?

1

Dat mag de raad beslissen

“Ja, mits” betekent “ja” zeggen tegen plannen van inwoners

JA

NEE

Wat moet er in elk geval zijn geregeld op 1 juli 2022?

Aansluiting
DSO

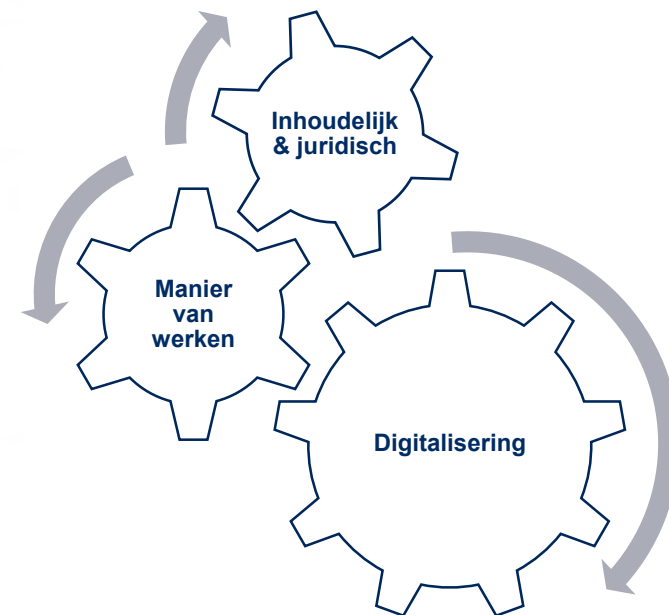

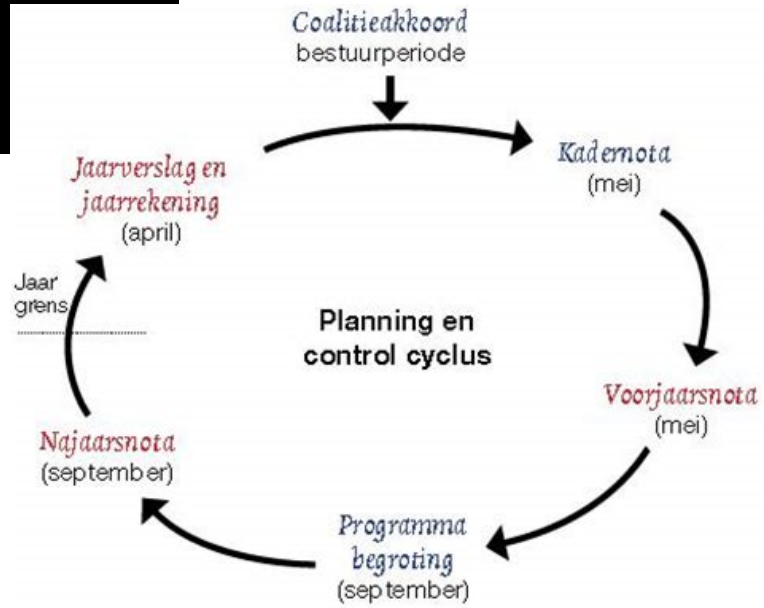
Vaststellen
omgevingsvisie

A decorative banner with a gold background and a thin black border. It features several colorful streamers in shades of green, blue, purple, and gold, arranged in a wavy pattern across the top. The text 'En de Winnaar is ...' is centered in a gold, serif font.

En de Winnaar is ...

Dilemma ruimte versus behoud

Wat zijn de bevoegdheden van de gemeenteraad?

- Omgevingsvisie en omgevingsplan
- Programmatische aanpak (voor een programma)
- Inpassing buitenplanse omgevingsplanactiviteit (binnen 5 jaar) in omgevingsplan
- Welstandsbeleid vertalen naar beleidsregels (indien regels in het omgevingsplan uitleg behoeven)
- Aanwijzen adviescommissie Rijksmonumenten (en ruimtelijke kwaliteit)
- Kwaliteit van de participatie
- Monitoring van programma's en omgevingswaarden
- Verklaring van geen bedenkingen verdwijnt, maar de gemeenteraad kan verzwaard adviesrecht van toepassing verklaren bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten
- De bevoegdheid om aan te geven bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten participatie verplicht is

Wat zijn de bevoegdheden van het college?

- Programma's
- Omgevingsvergunningen
- Maatwerkvoorschriften (hangend aan een beschikking)
- Advies (met instemming), tenzij de raad verzwaard adviesrecht van toepassing heeft verklaard
- Delen van een omgevingsplan vaststellen, kan worden gedelegeerd naar het college
- Beleidsregels vaststellen die duiding geven aan beoordelingsregels in het omgevingsplan

Drie vragen aan wethouder Thijs Kroese

- Bij welke opgaven binnen Purmerend kan de Omgevingswet helpen?
- Regels of afspraken?
- De gouden tip voor de nieuwe raad!

Minimaal klaar op 1-7-2022

- Omgevingsvergunning afgeven binnen 8 weken
- Aangesloten zijn op het DSO-LV

- **Ambitie, strategie en beleid**
  - Vaststellen implementatieplan (ambities, leidende principes, tempo, budget enz)
    - Planning van raadsbesluiten 2021-2022
  - Uitgangspunten omgevingsplan (plan van aanpak met keuzes over structuur, opbouw, tempo)
    - Raadsbesluit over gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor de raad adviesrecht heeft.
  - Uitgangspunten implementatie VTH & WKB
    - Raadsbesluit gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is
      - (Indien van toepassing) Raadsbesluit verordening inspraak en participatie
  - (Indien van toepassing) Nieuwe contracten met uitvoeringsdiensten (bijv. Omgevingsdienst): raadsbesluit
  - Opschonen bestaande verordeningen; indien vormgegeven in Verordening Fysieke Leefomgeving: raadsbesluit
  - Legesverordening (waarin gevolgen Omgevingswet en WKB zijn verwerkt)
  - Mandaatregelingen
  - Verordening Nadeelcompensatie (v/h planschadeverordening)
  - Instellen commissie ruimtelijke kwaliteit: raadsbesluit
    - (Indien van toepassing) Raadsbesluit kaders ruimtelijke kwaliteit
  - Verordening kwaliteit VTH: raadsbesluit
  - Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma incl. WKB: raadsbesluit
- **Omgevingsvisie en programma**
  - PvA opstellen omgevingsvisie (inclusief planning)
  - (Indien van toepassing) Vaststelling programma luchtkwaliteit
  - (Indien van toepassing) Raadsbesluit gelijkstellingsbepaling omgevingsvisie
- **Omgevingsplan**
  - PvA opstellen omgevingsplan (inclusief planning en keuzes over transitieperiode)
  - (Indien van toepassing) Raadsbesluit Delegatiebesluit aan het college om het omgevingsplan te wijzigen
- **Initiatieven, dienstverlenings- en behandelprocessen**
  - PvA invoering VTH-processen (inclusief WKB)
- **Monitor, toezicht en handhaving (incl. WKB)**
  - (Indien van toepassing) Nieuwe samenwerkingsafspraken met (regionale) overheden en ketenpartners

Drie vragen aan programmamanager Josina de Bruijn

- Is Purmerend op tijd klaar?
- Hoe kunnen jullie ambtelijk de raad ondersteunen?
- De gouden tip voor de nieuwe raad!

Stappenplan Omgevingswet

Overige Besluiten

- Legesverordening (fase 1)
- Verordening adviescommissie omgevings kwaliteit (fase 1)
- Verordening erfgoed (fase 1)
- Verordening nadeelcompensatie (fase 2)
- Verordening Kwaliteit (fase 2)
- Nota grondbeleid (NIT)
- Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart (NIT)

Kaders & Beleid

Hoe versterkt de omgevingswet onze manier van werken?

Participatie

Hoe gaan we om met

Het omgevingsplan

Hoe gaan we om met

De omgevingsvisie

Hoe gaan we om met

Uitgangspunten

Delegatiebevoegdheid college

Buitenplanse Activiteiten

- Adviesrecht
- Participatie verplichtingen

Programma

Tijdspad

26 okt 2021

Uitleg leges

Nov 2021

Verkiezingen

Dec 2021

omgevings-bijeenkomst

Jan 2022

Informarkt verdieping participatie Omgevingsplan & visie

Feb/Mrt 2022

Sparrings-tijd

Apr 2022

Besluiten fase 1

Besluit participatie

Mei 2022

Besluit Omgevingsplan

Juni 2022

Besluiten fase 2

1 Juli 2022

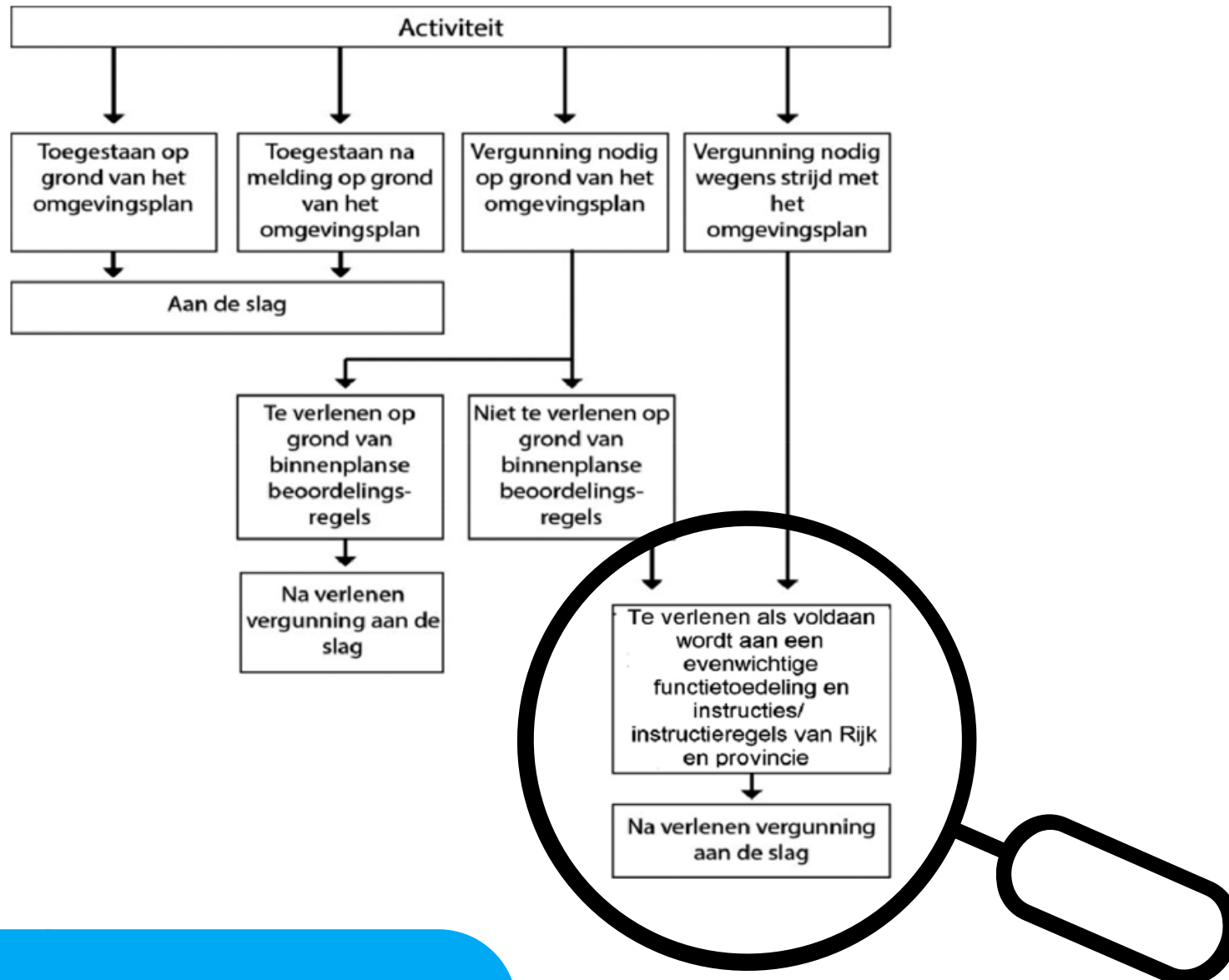
Inwerking Treding

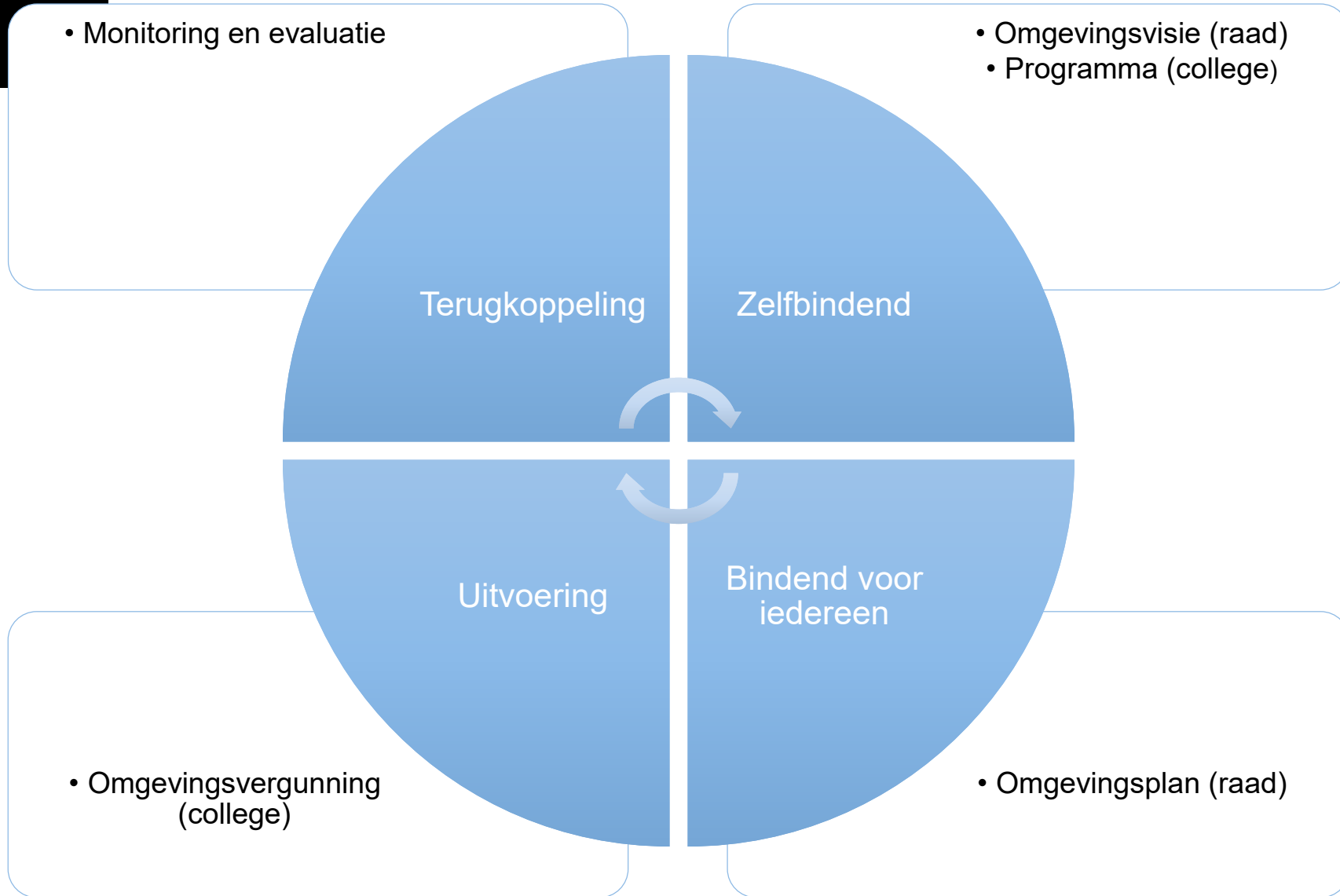

Minimale acties Omgevingswet

Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht

Participatie bij initiatieven ingericht

VVGB → Adviesrecht

CASUS

woningen op plek oude school

Ter plaatse van een in onbruik geraakte maatschappelijke voorziening (oude school) wil een particuliere projectontwikkelaar nieuwe woningen (< 10 woningen) realiseren.

De grond heeft een maatschappelijke functie (bestemming) in het omgevingsplan. De eigenaar wil het bestaande gebouw verkopen. De buurt wil het beeldbepalende gebouw (geen monument of beschermd stadsgezicht) met maatschappelijk functie behouden. Het initiatief past binnen het kader van de woonagenda. De initiatiefnemer geeft op het aanvraagformulier aan dat hij breed in de buurt informatie heeft verstrekt, maar dat verdere participatie geen zin heeft omdat wat de buurt wil financieel niet haalbaar is.

Nadenken over de vraag:

Wel/geen adviesrecht en waarom?

Wie doet wat? Participatie

Participatie bij initiatieven ingericht, maar eerst participatie algemeen

- Voorafgaand aan het formele besluitvormingsproces.
- Meer dan de formele momenten (meer dus dan zienswijzen).
- Participatie is niet dat iedereen het ermee eens moet zijn.
- #Hoedan is niet voorgeschreven.
- Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.
- De gemeente neemt (de uitkomsten van) participatie mee bij de belangenafweging bij besluiten over de fysieke leefomgeving.

Participatie door bevoegd gezag

**Omgevingsvisie
Programma**

motiveringsplicht

Omgevingsplan

Kennisgeving
voornemen

motiveringsplicht
voornemen

Projectbesluit

kennisgeving
voornemen

kennisgeving
participatie

motiveringsplicht

A. Kennisgeving: het bevoegd gezag geeft aan hoe de participatie wordt vormgegeven.

B. Motiveringsplicht: het bevoegd gezag geeft bij het besluit aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zijn betrokken bij de voorbereiding, wat de resultaten daarvan zijn en hoe aan het eigen participatiebeleid is voldaan.

Participatie door de initiatiefnemer: aanvraagvereiste

- › Stimuleren van de initiatiefnemer om participatie te organiseren (amendement De Vries, 2015)
- › Strekking aanvraagvereiste:
  - Aangeven **OF** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken
  - Indien ja, verstrekt de aanvrager bij de aanvraag gegevens over **HOE** zij zijn betrokken en **WAT** de resultaten daarvan zijn
- › Verantwoordelijkheid initiatiefnemer om een adequate vorm te kiezen voor participatie
- › Nee is geen grond van weigering

Omgevingsvergunning

C. Aanvraagvereiste bij vergunning: bij de aanvraag controleren of aan de aanvraagvereisten voor participatie is voldaan (=procestoets). Het resultaat van participatie meewegen in de integrale afweging op het besluit (=inhoud en compleetheid)

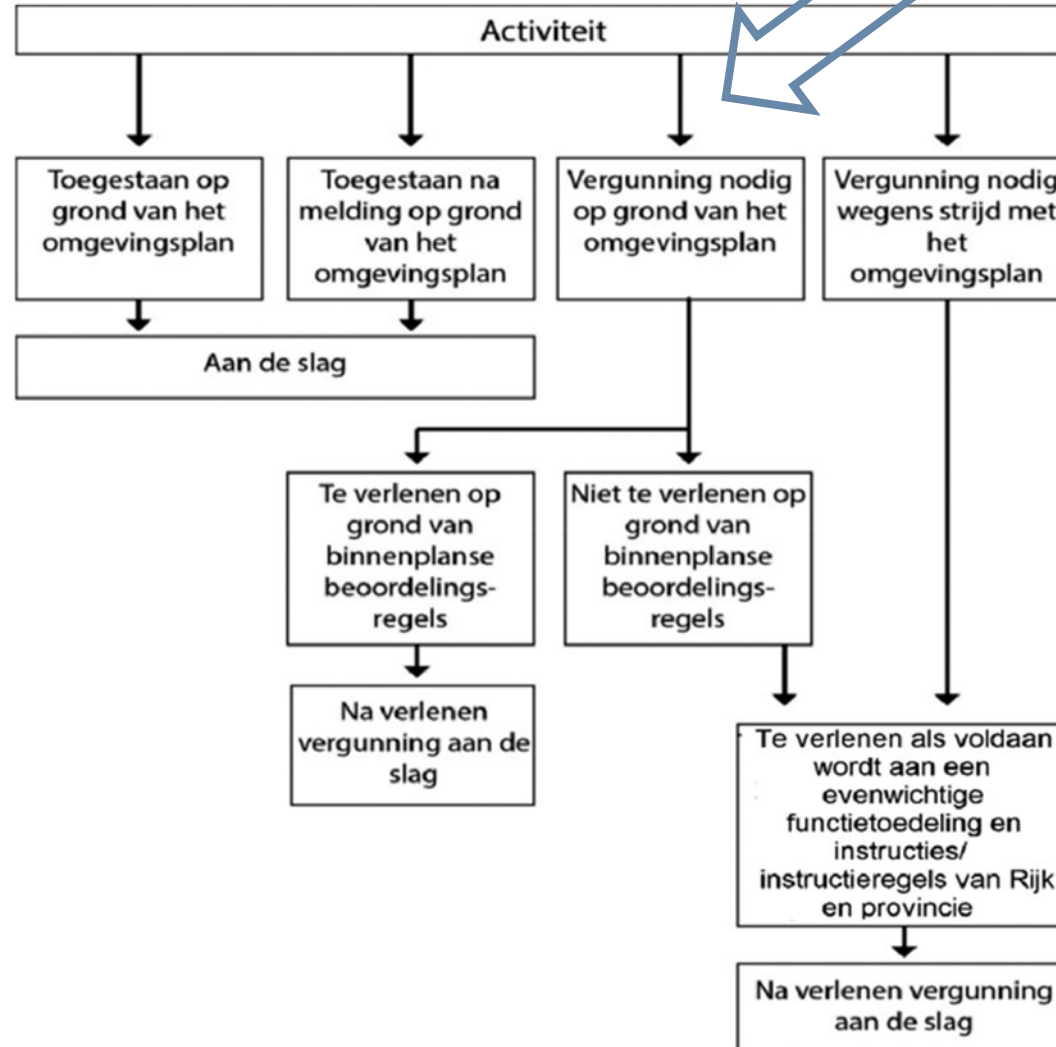

De rol van de raad bij inrichten participatie

- “De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarbij participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan worden gedaan”. (amendement van Eijs c.s.)
- “In het Invoeringsbesluit Omgevingswet een regeling op te nemen die ervoor zorgt dat er een plicht ontstaat voor gemeenten, provincies en waterschappen om het participatiebeleid op te stellen waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen door respectievelijk gemeenteraad, provinciale staten en het algemene bestuur van het waterschap, en te bevorderen dat de medeoverheden hier zo snel mogelijk mee beginnen, liefst voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet” (motie Nooren c.s.)

Participatie?

Participatie?

Participatie?

ONE SIZE DOES NOT FIT ALL

CASUS

woningen op plek oude school

Nadenken over de vraag:

Wel/geen verplichte participatie en waarom?

Drie vragen aan raadslid Manja van der Weit

- Wat zijn de belangrijkste opgaven waar de raad mee aan de slag moet?
- Wat heeft de raad nodig om *in positie* te komen bij de implementatie van de Omgevingswet?
- De gouden tip voor de nieuwe raad!

KEUZES!

- meer of minder “in de geest” van de Omgevingswet;
- meer of minder dichtbij de huidige werkwijze;
- de gemeente óf de samenleving meer aan het stuur;
- óf het college van B&W óf de gemeenteraad meer aan het stuur;
- óf meer vooraf te sturen óf meer achteraf te controleren.

Keuze: Faciliteren of sturen

Uitnodigingsplanologie

Toelatingsplanologie

- Meer ruimte voor co-creatie
- Meer ruimte voor initiatief
- Meer maatwerk: meer college
- Afspraken vooraf rol raad-college
- Minder greep op halen maatschappelijke doelen en behoud kernkwaliteiten
- Deregulering
- Meer kans organische gebiedsontwikkeling

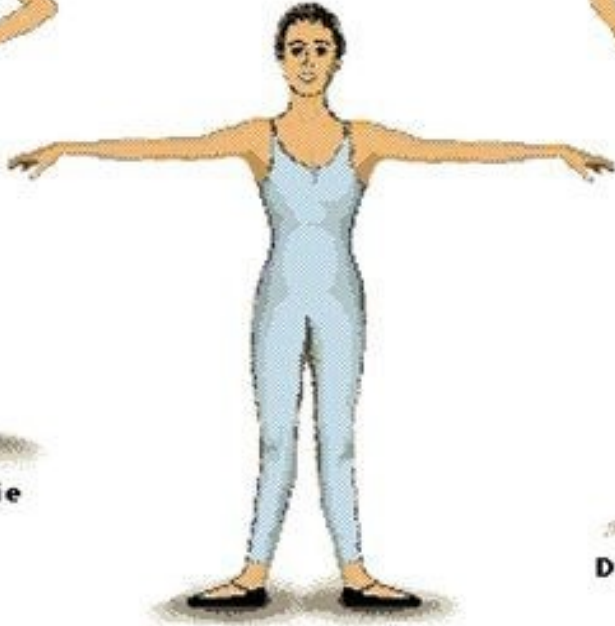
- Duidelijk, gedetailleerd kader raad
- Meer afwijkprocedures
- Niet de geest van de wet
- Minder PPS constructies
- Meer grip op gewenste doelen
- Zicht op rechtsgelijkheid tussen gebieden

In positie!

Eerste positie

Derde positie

Vierde positie

Viifde positie

1. Blijf op de hoogte
2. Maak een eigen agenda
3. Ga in gesprek over keuzes
4. Prioriteer
5. Monitor en evalueer

"We may see some records broken today."

Hartelijk dank!